

EXPUNERE DE MOTIVE

Prin Hotărârea Guvernului nr.430/2001 a fost aprobată Strategia de îmbunătățire a situației romilor. Deși au fost obținute o serie de rezultate notabile, etnia romilor se confruntă cu probleme deosebite:

- a) gradul de sărăcie în rândul comunității rome este de 3 până la 5 ori mai mare decât în cazul populației majoritare;
- b) un număr foarte mare de romi nu au o locuință proprie, motiv pentru care nu li se pot elibera acte de identitate;
- c) romii întâmpină probleme mari în stabilirea și acordarea venitului minim garantat și a alocației pentru copii;
- d) 42% dintre romi lucrează ca sezonieri, deoarece întâmpină dificultăți în ocuparea unui loc de muncă stabil;
- e) 33% dintre romi au declarat că au suferit de înfometare, în mod constant, pe perioada unui an.

Fondul Român de Dezvoltare Socială (F.R.D.S.) a manifestat o preocupare deosebită pentru rezolvarea unora dintre aceste probleme, legate în special de starea de sărăcie a populației rome, deși nu a urmărit în mod special finanțarea de proiecte destinate minorităților etnice.

Astfel, de la înființare și până în prezent F.R.D.S. a finanțat 125 de proiecte care au ca beneficiari membri ai comunității romilor (reprezentând 13% din totalul proiectelor finanțate). Dintre aceste proiecte, aflate în diferite stadii ale procesului de implementare, 50 au în majoritate beneficiari de etnie romă, celelalte având la rândul lor procente semnificative de beneficiari aparținând acestei minorități.

În ceea ce privește categoriile de proiecte finanțate de F.R.D.S. în beneficiul minorității rome, acestea acoperă întreaga gamă a proiectelor finanțate de Fond: mică infrastructură rurală (50 de proiecte), servicii sociale comunitare (67 de proiecte), activități generatoare de venit (8 proiecte).

Proiectele finanțate au contribuit la creșterea capitalului social în comunitățile beneficiare, la stabilirea unor relații de cooperare între membrii comunităților de etnie romă și autoritățile locale cu care aceștia au încheiat parteneriate, precum și la crearea unui sentiment de apartenență la comunitate.

F.R.D.S. a fost înființat prin Legea nr.129/1998, republicată, cu modificările și completările ulterioare și a fost implicat în implementarea a patru proiecte cu finanțare asigurată de la Banca Internațională pentru Reconstrucție și Dezvoltare (BIRD) și Banca de Dezvoltare a Consiliului Europei (BDCE), după cum urmează:

- Proiectul Fondului de dezvoltare socială - faza I, finalizat în aprilie 2002;
- Proiectul Fondului de dezvoltare socială - faza a II-a, cu termen de finalizare august 2006;
- Programul de Dezvoltare Rurală - cu termen de finalizare 2006;

- Programul de Închiderea Minelor și atenuare a impactului Social - cu termen de finalizare iunie 2005.

Din 1999 și până în prezent, experiența Fondului și intervenția sa asupra beneficiarilor a cunoscut o extindere semnificativă, mai ales prin implicarea în gestionarea fondurilor destinate dezvoltării sociale a comunităților miniere, în cadrul Programului de închiderea Minelor și atenuare a impactului social, demonstrând astfel flexibilitate în gestionarea și responsabilitate în respectarea condițiilor stabilite de finanțatori diferiți, în cadrul unor programe diferite.

Rezultatele obținute arată că abordarea F.R.D.S. răspunde nevoilor cu care se confruntă comunitățile sărace, comunitățile miniere și grupurile dezavantajate, dincolo de rasă, naționalitate sau religie.

Întrucât se urmărește derularea unor programe adresate etniei rome, destinate reducerii sărăciei și gradului de implicare și organizare locală la nivelul așezărilor cu populație preponderent romă, este necesară flexibilizarea cadrului legal existent referitor la înființarea, organizarea și funcționarea F.R.D.S., pentru extinderea intervenției acestei instituții și implicarea în gestionarea programelor adresate în mod prioritar populației romă.

Prin prezentul act normativ se prevăd, cu modificări legislative minime, mecanisme concrete de receptare a propunerilor venite din partea populației rome, de analiză în condiții de corectitudine și transparență a îndeplinirii condițiilor de eligibilitate și de finanțare a proiectelor și programelor aprobate, atât din fondurile bugetului de stat și ale bugetelor locale, cât și a celor provenite de la diverși donatori și finanțatori externi. Minimizarea modificărilor legislative se impune în contextul menținerii procedurilor dezvoltate până în prezent de F.R.D.S., acceptate de finanțatorii externi și inserate la nivelul celor trei Acorduri de împrumut derulate în prezent.

În vederea evitării limitării flexibilității cadrului legal în raport cu viitoarele abordări ale finanțatorilor în ceea ce privește programele de tip integrat adresate beneficiarilor de etnie romă, s-a procedat la crearea posibilității detalierilor operaționale la nivelul Manualului de operare. În acest sens menționăm că în mod similar s-a procedat și în cazul proiectelor adresate comunităților miniere, iar experiența acumulată în acest sens justifică referirile la Manualul de operare realizate în cuprinsul prezentei ordonanțe de urgență.

Menționăm că este necesară alocarea unor noi fonduri bugetare în cuantum de 300.000 dolari SUA, menite să asigure pregătirea programelor și proiectelor pentru beneficiarii de etnie romă, cu specificarea că resursele bugetare alocate F.R.D.S până în prezent sunt strict și limitativ raportate la contribuția aferentă angajamentelor asumate de statul român prin Ministerul Finanțelor Publice pentru realizarea proiectelor derulate în prezent.

De asemenea, s-a procedat la corectarea unei erori privind stabilirea regimului proprietății cuprinsă la nivelul art. 4 alin.(2) din Legea nr. 129/1998, care viza întreținerea obiectivului realizat ca urmare a implementării proiectelor și nicidecum stabilirea regimului proprietății, care nu poate deroga de la normele juridice aplicabile proprietății publice și private.

La art. 5 din Legea nr. 129/1998, în vederea măririi sustenabilității proiectelor de activități generatoare de venit, s-a lărgit cadrul legal în sensul creării posibilității pentru grupurile productive de a se asocia, în funcție de proiectul derulat în una dintre formele juridice recunoscute prin legislația românească. Modificarea are drept scop principal facilitarea accesului postimplementare la microfinanțări/microcredite.

În sensul celor arătate, a fost elaborat proiectul de Lege anexat, în vederea aprobării Ordonanței de urgență a Guvernului pentru modificarea unor acte normative ce reglementează activitatea din domeniul sanitar, pe care îl supunem Parlamentului spre adoptare.

PRIM-MINISTRU

